

ІІ НАУКОВА ІСТОРІЯ

Серія інтерв'ю до Міжнародного дня
жінок і дівчат у науці

Софія Ратушняк

доктор філософії з математики, доцент,
наукова співробітниця Інституту математики НАН України

Сфера наукових досліджень:

фрактальний аналіз, фрактальна геометрія, метрична і ймовірнісна теорія чисел.

Цитата, якою науковиця керується в житті або науці:

«Все велике складається з малого!»

Шлях у науку

Як почалася ваша історія в науці?

Інтерес до задач фрактального аналізу і, власне, перші спроби власного дослідження розпочалися при написанні першої курсової роботи на тему «Геометрія чисел». Задачі і питання, над якими в той момент розпочалося дослідження з часом розвивалися, узагальнювалися і привели до дисертаційного дослідження.

Чому саме математика / ваша галузь?

Математика чи не єдине поле, де все підпорядковується чітким правилам і умовам, варто лише зрозуміти яким, тоді як життя, в цілому, досить буремне.

Чи був момент, коли ви сумнівалися, що це «ваше»?

Кожен раз, коли задача здається заходить в гулих кут, і досить лише змінити точку зору, як все стає на свої місця.

Хто або що найбільше підтримало вас на старті?

Підтримкою на усіх етапах мого наукового зростання для мене був науковий керівник, який завжди давав мені великий кредит віри в те, що результат буде, варто лише ще трохи прикласти зусилля. Ну і звичайно батьки, які завжди давали мені свободу в моїх рішеннях.

Виклики

З якими труднощами ви стикалися як жінка в науці?

Труднощі з якими я, як жінка, зустрічаюсь в науці, точно такі ж, як і труднощі, з якими жінка зустрічається в житті: багатофункціональність, яка відбирає інколи холодний розум, включеність в усі процеси, пов'язані з родиною, друзями, роботою, нестача часу тощо.

Чи доводилося вам доводити свою компетентність більше, ніж колегам-чоловікам?

На щастя, в моєму оточенні немає людей, які якось би знецінювали мій внесок в справу, але звичайно завжди, не залежно від статі, потрібно бути готовим відстоювати власні кордони, ідеї та рішення.

Чи маєте ви синдром самозванця. Якщо так, то як ви з ним справляєтеся?

Думаю, що маю! Але не вважаю, що з ним якось треба справлятися. Це те, що мені особисто, дозволяє критично і «об'єктивно» оцінювати власні вчинки, здобутки і адекватно їх порівнювати з іншими. Головне пам'ятати, що не буває кращих або гірших, є просто інші. Ну і завжди користуюсь фразою наукового керівника мого наукового керівника Турбіна А.Ф. «і такі теж треба в цьому світі».

Який найскладніший момент у кар'єрі ви вже пройшли?

В реаліях, в яких ми живемо, не можу оцінювати складність різних етапів своєї професійної діяльності. Усе, що трапляється, лише є певними моментами життя, більш або менш приємними. Складні моменти, в першу чергу, пов'язанні з війною, яка щодня відбирає життя людей, які могли б працювати на процвітання України, її майбутнє...

Баланс у житті

Як ви поєднуєте науку з особистим життям?

Можу сказати, що розв'язання задач не заважає особистому життю, оскільки в переважній більшості, розумовий процес над задачами перманентний (інколи активний, інколи більш пасивний). Інше питання, що робота над оформленням статті, підготовкою звіту вже забирає час (інколи багато часу), але це все має місце і у будь-якій іншій професії.

Чи реально «мати все» – і кар'єру, і сім'ю?

Реально. Конкретні приклади це підтверджують. Інше питання як до цього прийти? Це вже багатфакторний аналіз, який залежить не від однієї людини.

Що допомагає не вигорати?

Відпочинок, усвідомлення того, що світ не впаде, якщо ти сьогодні відпочинеш. Інша складова, яка не дає вигорати – це бачити результати своєї роботи, зокрема, якщо мова йде про роботу зі студентами. Студенти надихають рухатися вперед, в першу чергу, своїм інтересом до математики та успіхам на цій ниві.

Успіх і мотивація

Яким досягненням ви найбільше пишаєтеся?

Якщо коротко, то я пишаюсь додатнім приростом між мною вчора і сьогодні. Це для мене важливо!

Що для вас означає успіх у науці?

Бути прикладом і натхненником для інших. Якщо ти корисна науці, людям, то це вже дуже добре!

Який міф про жінок у STEM ви хотіли б зруйнувати?

Що жінка-науковець менш потужна, ніж чоловік-науковець.

Послання майбутнім науковицям

Що б ви сказали собі 10 років тому?

Вірити в себе, багато працювати, бо це є основою результату діяльності.

Яку пораду дали б дівчатам, які бояться йти в науку?

Не боятись помилятися, помилки це теж результат.

Чому жінкам важливо бути видимими в науковому просторі?

Щоб цей світ був більш гармонійним!